

nül gyakorlati könyvtárosnak is és ma az a helyzet, hogy a könyvtárak és levéltárak tisztviselői csak alkalmazásuk alatt szerzik meg szakismereteiket és semmiféle szakirányú képzésben nem részesülnek. Pedig egy rosszul kiállított cédula majdnem egyértelmű a könyv elvesztésével. Egyetemeink képeznek mérnököket, orvosokat, bábákat, számvevőket, középiskolai, tanítóképzőintézeti, polgári iskolai tanárokat, de könyvtárosokat nem képeznek. Erre az állásra egyetlen képesítés a filozófiai doktori diploma, amely elsőrendű tudományos képesítés és nélkülözhetetlen alap, de nem elégséges. Nem szólunk arról itt, hogy mennyire elképzelhetetlen könyvtári állásba ültetni valakit, aki nem ismeri a modern európai könyvtárakat és aki nem érdeklődik a könyvtártan szakirodalmá iránt. De már pályája kezdetén meggyűlöli foglalkozását az a fiatal doktor, — erre tudnék példákat fölhozni — aki csak speciális studiumaival foglalkozik és akit a hivatala voltaképpen hátráltat a dolgozásban. Ezen a bajon sokat segítene, ha a könyvtárosi szakképzést egyetemi nivóra emelnék, ha tanszéke, vagy legalább hivatalos megbízású előadója volna a bibliográfiának, könyvtörténetnek és könyvtártannak, ha ebből a diszciplinából doktorálni lehetne, ha az egyetemi tanárok időnkint hirdetnének — a maguk tudománykörén belül — bibliografiai előadásokat (amire a legszintetikusabb és egyuttal bibliografus irodalomtörténész, Lanson, maga adta a legjobb példát) és végül, ha fölláttanának egy Országos Könyvtárosvizsgáló Bizottságot, amely a filozófiai doktorátus után megrostálná a könyvtáros-jelölteket.

Mindezeket csak azért vetettük föl, mert tudjuk, hogy ezek a kérdések amúgy is megfontolás alatt állanak és mert a minél nagyobb nyilvánosság csak hasznára lehet annak a kedvező atmoszférának, amelyben az új kultuszminiszter a könyvtárügyet reformálni akarja.

(Szeged.)

Zolnai Béla.

REFLEXIÓK A BUDAPESTI NEMZETKÖZI LISZT-VERSENYRŐL.

Emberi tulajdonság azokat is szeretni, kik minket bántanak. Erre az állápontra eljutsz, ha meggondolod, hogy embertársad tulajdonképpen rokonod, hogy csak tudatlanságból és szándékoság nélkül vét ellened, hogy nemsokára te is, ő is, meghaltok és mindeneelőtt, hogy alapjában véve nem is bántott téged. Mert vezérlő értelmeket nem tette rosszabbá, mint azelőtt volt.

Marcus Aurelius elmélkedései, Huszti József fordítása, 97. l.

A nemrégben lefolyt nemzetközi Liszt-zongoraversennyel kapcsolatban — Budapesten éppen úgy mint vidéken — viták hullámanak és nem akarnak elcsendesedni. Csodálatos, hogy a magyar közvélemény egy része nem tud megnyugodni abban, hogy az első díjat magyar versenyző nyerte el . . .

Különösen bántó volt az egyik budapesti napilap támadása a zsűri elnöke, Dohányi Ernő ellen, akit azzal a gyanúval illetett, mintha nem tárgyilagosan vezette volna a versenyt. E sorok frója, mint a zsűri egyik tagja, a versenyt a szubjektivitás teljes kizárásával igyekezett végighallgatni, megállapíthatja azt, hogy mind az elnök — aki nem szavazott — mind pedig a magyar zsűri-tagok, különösen a külföldiekkel szemben, teljes objektivitással és lojalitással viselked-

tek. Sauer Emilnek kiválása a zsűriből nem bizonyítja ennek ellenkezőjét, dacára az ő külföldi lapokban megjelent nyilatkozatainak, amelyeknek legnagyobb része bizonyos naivitást árul el, mert hiszen őt nem „Liszt szelleme szállta meg“, amire hivatkozik, hanem — egyéb okok miatt vonult vissza . . . A ma élő legnagyobb zeneművészeink nagy mestere, megboldogult Kössler János, aki idegenből származott hozzánk, számtalanszor a legnagyobb csodálattal és elragadtatással beszélt arról, hogy Magyarország a zenei zseniknek milyen nagy számát tudja kitermelni. Hasonlóképen nyilatkoznak minden alkalommal a hazánkban megforduló művészek, továbbá a külföldi kritikusok és zeneírók is. — A magyar főlény már a verseny kezdetén kialakult. Bizonyítja ezt az az érdekes körülmény is, hogy a külföldi résztvevők közül többen — miután a magyar művészeket játszani hallották — a versenytől való visszalépés gondolatával foglalkoztak. Ez a verseny, úgy a zsűri, mint a résztvevők részére nagyon sok tanulságot nyújtott. Többek között bebizonyosodott az is, hogy Magyarországon nagyon egészséges, szolid alapokon nyugvó, régi nemes tradíciókkal rendelkező és Liszt fenkölt szellemét híven visszatükröző zenei kultúra és nevelés van. Ha ezt a kultúrát a különböző nemzetiségű résztvevők zenei nevelésével és annak szellemével hasonlítjuk össze, az összehasonlításból a magyar föltétlenül győztesen kerül ki.

Liszt Ferenc előkelően nemes pátoszú zenei gondolatai talán a magyar lélekhez állanak legközelebb. A magyar rapszodiák ritmusát, hangulatát, valóban csak a magyar földbe gyökerező szív tudja híven interpretálni.

Voltak olyanok, akik a francia iskola gyöngyöző (jeu perlé), símán folyó technikai megoldásától voltak elragadtatva; pillanatnyilag ez kápráztatott is, de végül a híres francia szellemességből kijött az — unalom. Az oroszok — akiknek zongorapedagógiai kultúrája nem régi keletű — kitűnő kvalitásokkal rendelkeztek. De a legtöbben közülük — gyorsasági rekordra törekedtek . . .

A németeknél tökéletesen érezhető volt a „Mache“, a mindenáron való akarás, a külsőséges beállítottság, az igazi belső átélés nélkül.

Az oroszoknál megnyilvánult az őserő a tehetség, a kultúra kifinomodottsága nélkül, némi — bagariállattal.

A magyar zsűri lovagias gondolkozását mutatta az is, hogy a verseny folyamán többször följánlotta a külföldieknek, hogy hajlandó a szavazástól, pontozástól visszalépni és azt teljesen a külföldi zsűrinek átengedni. A pontozás alkalmával az is kitűnt még, hogy a magyar zsűritagok magyar versenyzőket sokkal szigorúbban bíráltak el, mint a külföldieket, tehát az első díjnak sorsát is a külföldi zsűritagok döntötték el. Felvetődött a közönség körében az a gondolat is, hogy „külpolitikai“ szempontból helyes volna, az első díjat külföldinek „átengedni“. Ez a gondolat helytelen, mert a Liszt-verseny nem az idegenforgalomra beállított „üzlet“, hanem zenei tehetségek komoly vetélkedése volt, ahol a magyar zenekultúra magas nívója ismét bebizonyosodott. Mi értelme lett volna tehát a túlhajtott szerénységnek és udvariasságnak? Így hát bele kell nyugodni abba, hogy Magyarország a zenei zsenik áldott termőföldje, hogy pompás mestereink vannak és hogy a nemzetközi Liszt-zongoraverseny első díját egy fiatal fejlődőképes, nagyon tehetséges magyar művészleánynak kellett odaitélni.

(Szeged.)

Dr. Baranyi János.